

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
УЧРЕЖДЕНИЕ ОБРАЗОВАНИЯ
«БАРАНОВИЧСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ»

ИНЖЕНЕРНЫЙ ФАКУЛЬТЕТ

**ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИИ:
ИННОВАЦИИ И КАЧЕСТВО**

**МАТЕРИАЛЫ II МЕЖДУНАРОДНОЙ
НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ**

24—25 октября 2013 г.
г. Барановичи
Республика Беларусь

Барановичи
РИО БарГУ
2013

УДК 001(063)

ББК 72я91

Н34

Рекомендовано к печати редакционно-издательским советом
учреждения образования
«Барановичский государственный университет»

Р е ц е н з е н т ы:

- А. В. Алифанов*, доктор технических наук, профессор, заведующий
отделом объёмных гетерогенных систем
Государственного учреждения «Физико-технический институт
Национальной академии наук Беларуси»;
- Н. В. Спиридонов*, доктор технических наук, профессор кафедры
технологии машиностроения учреждения образования
«Белорусский национальный технический университет»

Р е д а к ц и о н н а я к о л л е г и я:

- А. В. Никишова* (гл. ред.), *А. К. Гавриленя* (отв. ред.),
Е. Э. Абарова, *Д. А. Лабоцкий*, *Е. Н. Кирюхова*, *О. И. Наранович*,
М. В. Нерода

- Н34** **Техника и технологии: инновации и качество** [Текст] :
материалы II Междунар. науч.-практ. конф., 24—25 окт. 2013 г.,
г. Барановичи, Респ. Беларусь / М-во образования Респ. Беларусь,
учреждение образования «Барановичский государственный
университет» ; инженер. фак. ; редкол.: А. В. Никишова (гл. ред.)
[и др.]. — Барановичи : РИО БарГУ, 2013. — 203, [5] с. : ил. —
60 экз. — ISBN 978-985-498-546-6.

Представлены результаты исследований современных тенденций в технологии и оборудовании машиностроительного и сельскохозяйственного производств. Также рассмотрены актуальные проблемы физико-математических наук и исследования в области информационных систем и технологий в науке, образовании, производстве. Большое внимание уделено изучению проблемы обеспечения качества подготовки специалистов инженерного профиля и рассмотрению экономических аспектов развития промышленного предприятия.

Сборник может быть полезен научным сотрудникам, преподавателям, аспирантам, магистрантам и студентам.

Табл. 11. Рис. 32.

УДК 001(063)
ББК 72я91

ISBN 978-985-498-546-6

© Коллектив авторов, 2013
© БарГУ, 2013

Золотухин Ю. П. Опыт проведения письменно-устного экзамена по математической дисциплине	59
Кирохова Е. Н., Богданович И. А., Гавриленя А. К. Методика организации самостоятельной работы студентов по теме «Определённый интеграл» с использованием информационных технологий	63
Синицын А. А., Суханов И. А. Методика определения теплопроводности теплоизоляционных материалов в зависимости от их влажности	67
Титова Н. В. Информационное воздействие электромагнитных полей СВЧ-диапазона на икринки рыб	71
A. S. Erbolova Investigation of power infrared radiation from the laser frequency	74

СОВРЕМЕННЫЕ МЕТОДЫ И ТЕХНОЛОГИИ ПОЛУЧЕНИЯ И ОБРАБОТКИ МАТЕРИАЛОВ

Барборакова С., Барборак О., Благодарная О., Благодарный В. Швейная игла как решающий элемент в конфекции	80
Барборак О., Барташова Л., Барборакова С. Композиты — материал будущего	84
Благодарный В. М. Расчёт экономической эффективности при внедрении в технологию современного оборудования	88
Благодарный В. М., Дерман Е. И. Кинематико-геометрические характеристики роторной конусной дробилки ударного резания	92
Бойправ О. В., Борботько Т. В. Способ управляемого изменения ранирующих характеристик порошкообразных отходов переплавки чугуна	95
Гавриленя А. К., Богданович И. А. Получение тонких порошков кварцевого песка и бутылочного стекла в роликокольцевой мельнице центробежного типа	100
Кулак М. И., Медяк Д. М., Барковский Е. В. Моделирование износа офсетного полотна	104
Нерода М. В., Саханько С. А. Оптимизация газоплазменного метода нанесения упрочняющего покрытия марки ПП-СР4 на сферическую поверхность шарового пальца автомобиля МАЗ	108
Опимах О. В., Курило И. И., Жарский И. М. Физико-химические свойства ортованадата висмута	112
Русан С. І., Заяц В. Р., Драмук У. А., Талачынец І. М. Графааналітична інтэрпрэтацыя метада Асура ў аналізе скорасцей	117
Ситкевич Т. А. Генератор звуковой частоты для системы контроля силовых кабелей	120
Чичкан Н. В., Микитчук А. С., Нерода М. В. Влияние закруления режущей кромки токарных резцов на их стойкость	123
Шухно Д. Н., Литвинович Т. П. Прогрессивные методы обработки канавок современным инструментом	126

ИНФОРМАЦИОННЫЕ СИСТЕМЫ И ТЕХНОЛОГИИ В НАУКЕ, ОБРАЗОВАНИИ, ПРОИЗВОДСТВЕ

Авсюкевич Н. К. Использование MS Excel при разработке учебной практики по бухгалтерскому учёту	130
Войтович В. И. Система идентификации и прослеживаемости крупного рогатого скота в Беларуси	133

ГРАФААНАЛІТЫЧНАЯ ІНТЭРПРЭТАЦЫЯ МЕТАДА АСУРА Ў АНАЛІЗЕ СКОРАСЦЕЙ

Предлагается графоаналитический метод анализа скоростей в структурных группах механизмов третьего класса. Используются точки Асура и мгновенные центры скоростей.

The graphic-analytical method of the analysis of speeds in structural groups of mechanisms of the third class is offered. Points of Assur and the instant centers of speeds are used.

Ключевые слова: скорость, механизм, метод, особая точка, план скоростей.
Key words: speed, mechanism, method, special point, plan of speeds.

Агульныя заўвагі. Графічны метад Асура, як вядома з курса тэорыі механізмаў і машын, паспяхова прымяняецца ў кінематычным аналізе трохпавадкавых груп. Расшэне задачы спрашчаецца, дзякуючы выкарыстанню так званых адмысловых пунктаў (ці пунктаў Асура). Сутнасць метаду Асура падрабязна выкладаецца ў падручніку [1, с. 96], аднак механічны сэнс пунктаў Асура не раскрываецца. Паводле метаду на пачатку графічна вызначаюцца скорасці самых адмысловых пунктаў, а затым — скорасці ўсіх астатніх пунктаў базіснага зв'язу. Пры поўным кінематычным аналізе план скорасцей аказваецца перанасычаным кароткімі адрэзкамі ліній, што прыводзіць да зніжэння дакладнасці метаду. Між тым з кінематыкі плоскага руху цела вядома, што поле скорасцей любога аб'екта становіцца аглядным, калі для яго знойдзены імгненны цэнтр скорасцей. Таму нашы намаганні далей скіраваны на яго пошук.

Графааналітычная методыка аналізу скорасцей з дапамогай адмысловых пунктаў. Ніжэй будзем выкарыстоўваць усе абазначэнні і тэрміны, прынятыя ў падручніку [1]. Захаваем без змянення і схему трохпавадкавай групы (рысунак 1, а). Вызначэнне скорасцей для іншага варыянта групы ІІІ класа прыведзена ў вучэбным дапаможніку [2, с. 97]. Спадзяёмся, што гэта палегчыць карыстальнікам падручніка азнаямленне з прапануемымі ніжэй элементамі методыкі. На рысунку 1 скорасці пунктаў B, C, D зададзены, а скорасці адмысловых пунктаў S_1, S_2 вызначаюцца графічна метадам Асура (рысунак 1, б). У далейшых разважаннях лічым, што скорасці V_{S_1}, V_{S_2} ужо вядомы (V_{S_3} не спатрэбіцца). Пераносім з плана скорасцей на схему групы вектары V_{S_1}, V_{S_2} у адвольным маштабе. Паводле тэарэмы аб скорасцях у плоскім руху цела атрымліваем: $\vec{V}_{S_1} = \vec{V}_E + \vec{V}_{S_1E}, \vec{V}_{S_2} = \vec{V}_E + \vec{V}_{S_2E}$. Выключаем адгэтуль $V_E = \vec{V}_{S_1} + \vec{V}_{S_1E} = \vec{V}_{S_2} - \vec{V}_{S_2E}$ альбо

$$\bar{V}_{S_2} - \bar{V}_{S_1} = \bar{V}_{S_2E} - \bar{V}_{S_1E}. \quad (1)$$

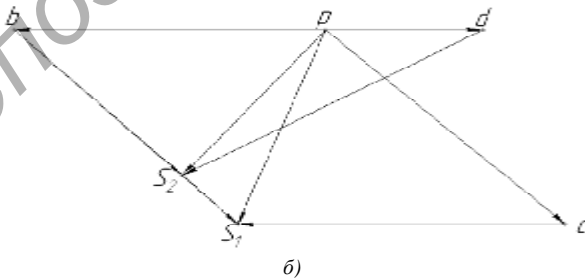
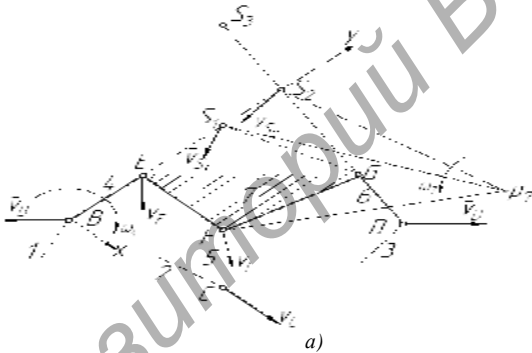
Уводзім сістэму восей каардынат Bx (рысунак 1, *a*). Знаходзім праекцыю роўнасці (1) на вось $B_x = V_{S_2x} - V_{S_1x} = V_{S_2Ex} - V_{S_1Ex}$, дзе $V_{S_1Ex} = \omega_7 \cdot S_1E$; $V_{S_2Ex} = \omega_7 \cdot S_2E$. Канчаткова атрымліваем: $V_{S_2x} - V_{S_1x} = \omega_7 \cdot (S_2E - S_1E) = \omega_7 \cdot S_1S_2$.

Адсюль

$$\omega_7 = (V_{S_2x} - V_{S_1x}) / S_1S_2.$$

дзе ω_7 — вуглавая скорасць базіснага звяна 7;

V_{S_1x}, V_{S_2x} — праекцыі скорасцей V_{S_1x}, V_{S_2x} на вось Bx .

a — кінематычная схема; *b* — графічная пабудова скорасцей V_{S_1}, V_{S_2}

Рысунак 1 — Трохпладковая група

Знаходзім імгненны цэнтр скорасцей P_7 на перасячэнні перпендыкуляраў да вектараў $\vec{V}_{S_1}, \vec{V}_{S_2}$ (рысунак 1, *a*). З рысунка 1 відаць, што скорасць ω_7 накіравана супраць ходу стрэлкі гадзінніка. Цяпер скорасць любога пункта звяна 7 будзеца і вылічваецца элементарна з дапамогай цэнтра P_7 . Напрыклад, $V_F = \omega_7 \cdot FP_7$; вектар $\vec{V}_7$ перпендыкулярны да адрэзка FP_7 . Без разлікаў можна ўбачыць на рысунку 1, *a*, што максімальную скорасць мае пункт E , мінімальную — пункт G . Вуглавая скорасці павадкоў 4, 5, 6 лёгка вызначаюцца праз скорасці іх канцоў. Напрыклад, $\omega_4 = (|V_{Bx}| - |V_{Ex}|) / l_{BE}$.

Знаходзім праекцыю роўнасці (1) на вось Bu : $V_{S_{2y}} - V_{S_{1y}} = 0$; адсюль $V_{S_{2y}} = V_{S_{1y}}$. Як бачым, для скорасцей пунктаў S_1, S_2 выконваецца тэарэма аб роўнасці праекцый скорасцей двух пунктаў на прамую, што праходзіць праз іх. Студэнтаў не можа не зацікавіць пытанне, якую роднасць маюць адмысловыя пункты S_1, S_2, S_3 з ужо вядомымі ў кінематыцы цэнтрамі. Каб адказаць на гэтае пытанне, прымем на рысунку 1, *a*, $V_B = V_C = 0$. Тады пункты B і C стануць нерухомымі, а пункт S_1 — імгненным цэнтрам скорасцей звяна 7. Таму пункт S_1 можна назваць умоўным імгненным цэнтрам скорасцей (неабходная ўмова — $V_B = V_C = 0$). Тое самае можна сказаць і аб пунктах S_2, S_3 .

Заклучэнне. Такім чынам, разгледжана альтэрнатыўная графааналітычная рэалізацыя графічнага метаду Асура. Прапанавана скорасці адмысловых пунктаў вызначаць традыцыйна (графічна) пры дапамозе плана скорасцей, затым аналітычна знаходзіць вуглавую скорасць базіснага звяна і поўны аналіз скорасцей выконваць з выкарыстаннем імгненнага цэнтра скорасцей гэтага звяна. Устаноўлены механічны сэнс адмысловых пунктаў. Прапануемая методика можа знайсці прымяненне як у вучэбным працэсе, так і ў інжынернай практыцы.

Спіс цытуемых крыніц

1. *Артоболевский, И. И.* Теория механизмов и машин / И. И. Артоболевский. — М. : Наука, 1988. — 640 с.
2. *Коренько, А. С.* Курсовое проектирование по теории механизмов и машин / под общ. ред. А. С. Коренько. — Киев : Вища шк., 1970. — 332 с.

Материал поступил в редакцию 22.07.2013 г.